

Izhaja vsak torek, četrtek in sobota. — Cena: Za celo leto 80 K, za pol leta 40 kron, za četrt leta 20 K, za 1 mesec 7 kron. Posamezne številke stane 1 krona. Na pismene naročbe brez pošiljave denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista se pošiljajo prosto. Ne frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Uredništvo in tiskarnišvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Stronarskega ulica št. 8. Oglas se računa po porabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase po 50 v od 1 mm, za poslane, namenska obročna spore, namenska o smrti, zahvale itd. K 1-20 od 1 mm, za reklamne notice med tiskom 5 K od vrste. Mali oglasi (največ 4 vrste) 10 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon 2. 66.

Nova slovanska orijentacija Jugoslavije in Francozi.

Naša vlada je izjavila svojo nevtralnost v rusko-poljskem sporu in je to svojo izjavo ponovno potrdila ob priliki sklepa zveze s Češkoslovaško. V nekaterih ententnih krogih se je to smatralo kot nekakšen neprijateljski čin napram ententi, da, celo kot poraz politike zapadnih držav. Niso mogli ali pa tudi ne hoteli razumeti, da leži v tem le dokaz globokega smisla naše države za realnost, ki se vživlja v novo slovansko orijentacijo.

Bolje in pravilno je razumel to znameniti dopisnik pariškega lista »Journal des Debats«, Albert Mousset, ki razpravlja v daljšem članku o naši zunanji politiki in o njenih tendencah za slovansko orijentacijo, koja se zadnje čase tudi v našem časopisju vedno očitneje javlja. V članku citamo med drugim:

Dogodki na Poljskem so vzbudili v vseh jugoslovenskih krogih globoko vznemirjenje. Vrgli so tragično luč na posledice mirovnih pogodb v vzhodni Evropi. Jasno so dokazali, da veliki zavezniki nimajo moči, priboriti spoštovanje do svojih najsvečanejših sklepov. Ponovno, v najbolj dramatični obliki, so iznesli problem najbližje bodočnosti Rusije, težak problem za slovansko zavest.

Predobro je znano tradicionalno prijateljstvo, ki spaja Jugoslovane z Rusijo, da bi mogli dvomiti o mišljenju beograjskega kabineta o rusko-poljskem konfliktu. Samo popolnoma zapadnjaško nepoznanje stvari na Balkanu more le trenutek verovati, da bi se država Srbov, Hrvatov in Slovencev mogla pridružiti akciji, naperjeni proti Rusiji — in najsibo to Rusija Romanova ali Ljeninga —, tako številne in močne so vezi, ki vežejo Jugoslovane z njihovimi brati na vzhodu. Besedo »nevtralnost« najdemo te dni v vseh listih in v vseh razgovorih. Ni dvoma, da se Srbo-Hrvatov ne more sumiti, da so obzirni napram boljševikom, toda zanje je politični režim Rusije stvar notranjega reda. Oni so mnenja, da se morajo Rusi dvigniti sami in da vsaka intervencija pod katerokoli krinko more le pokvariti normalni tek obnove, o kateri nihče ne dvomi. Zato je smatrati Jugoslavijo kot faktor najstrožje nevtralnosti v sedajni krizi vzhodne Evrope. Kakorkoli so simpatije vodij kraljestva napram Francoski in Angleški velike, vsak poskus teh sil, da nagovore državo SHS na ofenzivo proti sovjetski Rusiji, bi po nepotrebnem razburil javno mnenje in privedel do časniških bojev, neugodnih za velike zaveznike.

F. R.:

Registrator Lapuh.

(Konec.)

6.

Registrator Jakob Lapuh je našel pravo smer do svojega stanovanja. Planil je v temno kuhinjo in odprl obsežno skrinjo, ki je stala v kotu. V njej je stikal vrvi. Vse so se mu zdele preslabe, dokler ni slednjič našel dovolj debele. Tudi dovolj dolga je bila in spravil jo je v žep. Nato se je zaklenil v izbo, prižgal svetilko in zagrnil okno. Poiskal je vse potrebno, pismeniški papir modrikaste barve, gospe pero, črnilo in začel pisati pismo: »Gospodična! Ko prejmete to pismo, ne bom več živel. Zaradi vas in te velike sramote ne morem več živeti. Moja sreča je na veke pokopana, brez nje pa se mi ne izplača življenje. Ne rečem, da ste samo vi krivi moje smrti, ne imejte nemirne vesti. Predno odidem odtod, odpuščam vsem in prosim vse, da meni odpustijo. Odločeno je! Zadnji pozdrav! J. Lapuh.«

Roka se mu je tresla, ko je še enkrat prečital napisano. Razburjen je pimo zaprl in napisal naslov.

Če pustimo ob strani nervozne geste nekaterih jugoslovenskih listov napram zapadnim zaveznikom, vidimo, da javno mnenje kaže tendenco in da vsak dan vedno bolj naglašajo, naj se pozornost odvrne od zapada in naj se išče ona velika neznanka, ki jo je postavil ruski svet. — Nesposobnost entente, da reši reško vprašanje, neokretnost njene diplomacije, kakoršno pomeni njen poznani ultimatum od 20. febr., končno nepoznavanje najelementarnejših činjenic v položaju južnovzhodne Evrope, vse to je izzvalo v Jugoslaviji nezaupanje proti zavezniški diplomaciji, kar prikrivati bi bilo nevarno. Ob takem duševnem razpoloženju je probujenje ruskega nacionalizma izzvalo neko vrsto slovanskega nacionalizma in je orijentiralo vse nade napram Rusiji. Zato se danes mnogim Jugoslovenom zdi, da je ruska stvar njihova lastna stvar.

Jože Smertnik:

Celjski Sokol 1890—1920.

(Konec.)

Celjski Slovenci so dobili v Narodnem domu svoje domače ognjišče. Pristisk Nemcev je bil vedno silovitejši, za to pa se je med Slovenci na drugi strani razvijala vedno večja delavnost in vedno večji odpor.

Ko je leta 1895 odstopil br. dr. Josip Vrečko kot starosta, je bil na njegovo mesto izvoljen za starosta br. dr. Alojzij Brenčič, za tem je prevzel mesto staroste pokojni narodni prvoborilec br. dr. Ivan Dečko, za njim br. dr. Josip Karlovšek in za tem br. dr. Gvidon Serbec.

Umetno je, da se morem dotakniti pri tem svojem poročilu le najvažnejših društvenih dogodkov tekom 30 let in bom moral preskočiti vse neštete izlete, prireditve, večere in predavanja, ki jih je društvo priredilo tekom svojega obstoja.

C. S. se je udeležil raznih tekem z lepimi uspehi. Na II. slovenskem vsesokolskem zletu v Ljubljani leta 1904 pa je dosegla vrsta C. S. v višjem oddelku prvo mesto in ravnotako v tekmi med posamezniki je izšel član C. S. kot prvi zmagovalac. Na vsesokolskem zletu v Zagrebu l. 1906 je dosegla vrsta C. S. v višjem oddelku II. mesto, član C. S. pa je dosegel med posamezniki zopet prvo mesto.

Slovenska Sokolska Zveza je bila ustanovljena leta 1905. Pri ustanovitvi in pozneje ves čas je odlično sodeloval C. S. Njegov načelnik je bil celo prve dve leti radi krize v Ljubljani obenem načelnik Slov. Sokolske Zveze.

Kolikor je bilo na Štajerskem sokolskih društev do ustanovitve žup, je pomagal C. S. pri njih snovanju. Vzgojil je

Hitel je zopet skozi mrtvo mesto in ni ničesar videl, ničesar čul. Kar se mora zgoditi, to je stalo neizogibno pred njim, kakor da so drugi, silnejši tako odločili in ni drugega izhoda. Treba je tako storiti. Tam v gozdu za reko se bo sklonila tiha veja in na veke bo pozabljena vsa ta velika sramota. Domislil se je pisma in ga vrget v bližnji nabiralnik.

Ko je šel čez most, je otipaval vrv v žepu. Sedaj ga je nenadoma vsega spreletel silen mraz kakor strah in onemoglost. Zbal se je te debele vrvi, ki hoče napraviti konec njegovemu življenju. In prišla mu je misel:

»Ali ni drugega izhoda, kaj se mora zgoditi tako?«

»Mora!« je zakričala sramota vanj, da so mu vztrepetala kolena. Občutil je vso neizprosno usodo, spoznal je, da ji ne more uiti, da je ne more preprositi. Sklonil je glavo in se udal.

Tedaj se je prikazala na mostu drobna postava, ki se je zibala kakor v pijanosti. Zagugala se je naravnost v bežečega Lapuha, da je obstal in se vzdramil iz omotice. Prestrašen je spoznal ofic. Kravarja, ki ga je objel in govoril vanj s sapo, ki je dišala vsa po vinu:

Nemški župnik pobegnil.

Kaplja, 31. avg. V naši fari ob avstrijski meji je bil dosedaj kot župnik Nemec Aleš Lenz. Župnija spada še namreč pod graško škofijo, a kraj je po mirovni pogodbi prideljen Jugoslaviji, ter šteje 1200 prebivalcev — samih Slovencev. Župnik ni mogel pozabiti »blažene« Avstrije, po kateri je vedno hrepenel, to

»blaženost« je hotel razodevati tudi svojim ovčicam, pa videl je, da je njegov trud zaman. Ljudstvo (slovensko) ga ni maralo, zato je ponoči dne 28. (m. pobegnil (dušni pastir!) čez mejo v »Lačenberg« in je zapustil svoje »ovčice« osamele. Poslal je namreč poročilo, da se ne vrne nikoli več . . . Hvala Bogu!

Naše prodiranje v Albaniji.

Beograd, 31. avg. Naše čete prekoračile albansko mejo. Vlado krogi naglašajo, da ne gre za ugrabljenje albanske zemlje, ampak za kaznovanje krivcev albanskega vpada. Od skadrskega do ohridskega jezera je pričela naša ofenzi-

va. Arnavske tolpe so izpraznile Piakopejo in desno obal Drine. Zavzete so vse stare naše postojanke. Albanci izobešajo bele zastave. Naša vojska varuje domove, štiti žene in otroke ter jim deli hrano. Izgub nimamo.

lepo število sokolskih vaditeljev, ki se dandanes v raznih društvih marljivo delujejo.

Pretno je postalo C. S. v tedanji telovadnici okoliške šole. Odločil se je postaviti svoj Sokolski dom. Leta 1908 je začel zbirati prispevke v ta namen in je tekom enega leta nabral okoli 7000 K. Kupil je stavbišče za 15.500 K in postavil sedajno stavbo Sokolski dom v Gaberjinih. V ta namen je ustanovil posebno društvo Sokolski dom, za katero imata velike zasluge pokojni brat dr. Janko Serbec in dr. Anton Božič.

Leta 1910 je bil Sokolski dom odprt z velikim sokolskim zletom v Celju. Zopet so bili Nemci na delu, da bi preprečili to prireditev in res so izposlovali od vlade prepoved, da ne sme noben Sokol stopiti ta dan na mestna tla. S tem so mislili popolnoma preprečiti nameravano sokolsko slavnost. Ali varali so se. Sokolska društva so izstopila v Štorah in so korakala iz Štor v Gaberje na slavnostni prostor. Ob tej priliki so bila zastopana vsa slovenska sokolska društva, bratje Srbi, Hrvatje in od Bulgarov zastopnik Junaka, na to našo slavnost so prihiteli tudi br. Čehi. Bila je to velika manifestacija sokolske misli pred vratmi celjske nemške trdnjave. Hanibal ante portas — Celjski Sokol v celjskem predmestju.

Do prevrata je telovadil Celjski Sokol v Sokolskem domu. Posebno skrb je obračal vzgoji naraščaja in kazal so se že po nekaterih letih dobri vplivi njegovega delovanja.

Z izbruhom vojne je bilo ukinjeno delovanje vseh slovenskih sokolskih društev. Vojska je nam vzela nezabnega br. dr. Janko Serbeca, drugih izgub na članstvu naše društvo ni utrpelo. Več članov C. S. se je borilo v vrstah legijonarjev, med njimi večkrat odlikovani br. Stanko Erhartič.

»O Lapuh, gospod registrator, nikar tako hitro, ne bo še zmanjkalo pijače pri Beli miški. Brez skrbi! Kar z mano, pojdeva skupaj. Kdo bi hodil že spat, saj se imamo današnji dan. Tudi jaz pojdem nazaj, pojdeva skupaj.«

Lapuh se je udal Kravarju, ki ga je držal tesno pod pazduho. Izpustil ga je še le, ko sta dospela v krčmo pri Beli miški. Čeprav je bilo že pozno, je sedelo tam še precej veselih gostov. Vsi so poznali registratorja in posadili so ga v sredino svoje družbe. Takoj so opazili, da ima na obrazu in obleki krvave madeže in da se obnaša, kakor da ni pri vsakdanji zavesti, da se je opil in ob tej priliki potolkel do krvi. Oficijant Brilzg mu je segel v žep po robec, da ga očisti z njim. Otipal je v žepu debelo vrv in jo privlekel na svetlo:

»Kaj pa to? Lapuh ima obešenjaške namene.«

Vsa družba se je glasno zasmejala in ni razumela. Tudi registrator se je vzdramil in segel po vrvi:

»Pustite mi, to je moje. Jutri ne živim več, umreti moram.«

»Na zdravje in na mnoga leta gospodu registratorju, ki je danes izredno do-

Po prevratu je prevzel C. S. krasno urejeno telovadnico bivšega »Cillier Turnvereina« v mestni osnovni šoli v Celju in se je s tem končno definitivno preselil v mesto. Tu deluje od prevrata sem pod marljivim načelstvom br. Lojze Jerina. Danes je C. S. visoko razvit telovadni zavod za deco in odrasle in služi zvesto svojim sokolskim namenom.

Ob prevratu je bil C. S. skoro edina zaščita celjskega mesta. Provedel je organizacijo narodne obrane s tako uзорno disciplino, da je zaslužil vso pohvalo. Nepozaben ostane utis, ko je množstvo bivšega 87. pešpolka prisegalo na dvorišču sedanje Kralja Petra vojašnice na prapor Celjskega Sokola.

Podal sem v velikih potezah, spolnjoč naloženo mi nalogo, odlomke iz delovanja C. S. Mnogo važnih in zanimivih dogodkov sem izpustil, veliko odličnih sokolskih delavcev, zaslužnih za C. S. nisem imenoval. Vrsta teh je dolga, kakor je bilo življenje in delo C. S. živahno. V zahvalo jim naj služi zavest, da so deležni zasluge C. S. in da so storili svojo narodno dolžnost.

Lansko veliko sokolsko manifestacijo v Celju tudi preskočim — saj je še vsakemu v živem spominu.

Iz tega površnega poročila pa je vendar razvideti, da je bilo tridesetletno delovanje C. S. plodono. Ustanovitev njegova ni bila slučajen sad navdušenih dni.

Politične vesti.

Izjava nove vlade. V seji Nar. predstavništva dne 31. avg. je min. predsednik Vesnič prečital izjavo nove vlade. Govori se v njej o ustavi, volitvah, agrarnem vprašanju. Glede zunanje politike naglašajo naše pravo do zasedenega ozemlja, pa tudi pripravljenost na direktna pogajanja z Italijo. V toplih besedah

vtipen in zabaven. No, saj prvi je samo enkrat v mesecu in mi mu ne zamerimo. Naj živi!

Tej napatnici Kravarjevi so vsi navdušeno pritrili in Lapuh je moral trkati z njimi in piti. Na njegov račun so padle nove šale, a on jih ni poslušal. Vsega ga je prevzela pijača in zaspal je pri mizi.

Zjutraj se je prebudil na trdi klopi v gostini. Oficijant Kravar ga je vzdramil in postavil na noge. Prišla je krčmarica in mu povedala račun. Plačal je in se napolnil proti domu s težko glavo in vestjo.

Kravarjeve oči so bile rdeče zalite in zaspane, a v nogah je bil trden. Lapuha je držal pod pazduho. Tako sta šla skozi mesto. Kolikor mogoče sta se ogibala glavnih ulic, kjer so ravno kar odprli trgovine.

Da sta prišla v ulico Lapuhovega stanovanja, sta morala prestopiti ulico, kjer je bila ona usodepolna trgovina. Pred njo je stala Fanika in čitala pismo, ki ga ji je ravnokar bil izročil pismonoša. Skoro na glas se je zasmejala, ki je prav isti hip zagledala registratorja še živega in v tako žalostnem stanju. Priklicala je še par ljudi iz trgovine, jim pokazala

omenja zvezo s Čehoslovaško. Glede Albanije naglašja, da spoštujemo njeno neodvisnost, svoje meje pa bomo branili. Sedajne spopade je izzvala Albanija, upati pa je, da so zadnji. Izjava izreka obžalovanje nad vojno med Rusi in Poljaki.

Sporazum med demokrati in radikali se je glasom poročila »Jutra« dosegel v Beogradu za nove obč. volitve. Predsednik nove obč. uprave bi bil radikalec, podpredsednik demokrat.

Albanci poraženi. Naše čete so po pripravljalnem načrtu napadle albansko fronto, po enourni artilerijski pripravi razrušile albanske pozicije in jih z malimi žrtvami zavzele. Albanci so deloma zbežali, deloma bili ujeti. Med ujetimi je več italijanskih prostovoljcev. Naše čete so prekoračile Gušterico in zasledujejo bežečega sovražnika. Osvobojeni kraji kažejo strašno sliko albanskega pustošenja. Albanci zbirajo pri Tiranu nove oddelke.

Malá entente. Tako nazivajo nekateri zvezo Jugoslavije, Čehoslovaške, Rumunije in Grške. Po vesteh iz Bukarešte pride začetkom septembra Venizelos z regentom Aleksandrom in min. preds. Vesničem v Bukarešto, da se dogovorijo podrobnosti glede zveze Grške z Jugoslavijo in Rumunijo. Zastopana bo tudi čehoslovaška republika.

Madžari prezirajo mirovno pogodbo. Iz Pariza poročajo, da so države »male entente« podvzele nove korake pri zavzetih ter zahtevale odgovor na svojo noto, v kateri zahtevajo, naj se madžarska vojska v smislu mirovne pogodbe zniža na 35.000 mož.

Zopet uspehi ruskih rdečih čet. — **Wrangel poražen.** Napredovanje Rusov proti Poljakom. Ljudski komisar Čičerin je javil sovjetskemu zastopniku Kamenjevu v London, da je Wrangelov odpor po ljutih bojih zlomljen. Sovjetske čete napredujejo, Wrangel se je umaknil v Krim. Na poljski fronti so ruske čete zopet začele napadati in so pri Bjalistoku, Brest-Litevskem in v Vzhodni Galiciji že dosegle uspehe. Došla so nova ojačenja.

Novo prodiranje Rusov. 31. avg. poročajo: Trocki sam je zopet prevzel vrhovno poveljstvo nad rusko armado. Rusi so iznova osvojili Grodno. Za Bjalistok se bijejo ljuti boji. Poljski maršal Pilsudski pa izjavlja, da imajo Poljaki dovolj rezerv proti vsem ruskim ojačenjem.

Ruski ultimati Angliji. Ruski odposlanec Kamenjev je izročil angleški vladi novo noto sovjetske vlade. Noto je protultimat na Balfourjevo noto in zahteva 1. objavo vseh angleških pogojev za končnoveljavni mir z Rusijo; 2. naj Anglija izvrši na Poljsko pritisk, da privoli v sprejemljiv mir z Rusijo. Rusija — pravi nota — je močna dovolj, da izsihi z orožjem takojšnji mir.

Trocki se zveže z Nemčijo? Iz Moskve poročajo preko Berlina, da je komisar za vojsko Trocki pred vojaštvom, ki je odhajalo na bojišče, izjavil, da se bo Rusija združila makari z Nemčijo, samo da stere imperijalizem stare Evrope, zlasti Anglije in Francije.

Zedinjene države nameravajo zvišati prispevek. Zveza zveze države nameravajo zvišati prispevek v svetovno vojsko.

Registrator je videl in slišal in hotel, kolikor so to dopuščale noge. Še Kravar ni mogel za njim in se je obrnil raje proti uradu. Lapuh je izginil v svoje stanovanje.

Epilog.

Še isti dan je registrator Jakob Lapuh zapustil naše mesto. Nikomur ni povedal, kam odhaja. Pozneje so pripovedovali vsevedni jeziki, da je šel baže obiskat umirajočega strica, ki pa je še imel obilo življenja v sebi in je trdno držal ti-sočake v svoji oblasti. Nato se je baže napotil daleč proč od naših krajev. Morda živi še dandanes in morda še danes čaka zaželjene in zaslužene sreče, ki ga reši samotnega devišva.

Bivša gospodična Fanika je danes vohče spoštovana gospa in ob posebnih prilikah prav rada pripoveduje o dogodkih svoje mladosti. V skromnem kotičku njenega srca živi še spomin na registratorja.

Tudi pisatelj se je potrudil, da mu v tej povesti postavi sicer skromen, a vendar dostojen spomenik. Ob koncu svoje-ga dela izreka zahvalo občinstvu, ki je z zanimanjem in sočutjem spremljalo junaka na vsej trpki in krivični poti.

šati svoj armadni kontingent za 100.000 mož.

IZ PREKMURJA.

Iz Beltince poročajo, da si tamošnji prebivalci in iz sosednih vasi toplo želijo, da bi pripadli pod murskosobotsko in ne pod dolnjelendavsko sodnijo. Iz Beltince do Murske Sobotice je samo 7, do D. Lendave 28 km. Svoj čas so jih Madžari vtaknili pod Lendavo, da so jih imeli bolj v rokah v svrhu madžarizacije. — Naša vlada pa bi naj stvar gospodarskim koristim primerno uredila.

»Prekmurški Glasnik« piše, da je komisar za Prekmurje pravzaprav dolnjelendavski »župan«, znani klerikalni agent Sever. Ljubljanska vlada samo nje-ga upošteva, nje-ga celo vpraša, koga naj sprejme v službo v Prekmurju. Zato pa je tudi severno Prekmurje popolnoma zanemarjeno.

Iz Korotana.

Razkrinkana nemškutarska lopovščina. Okrajna plebiscitna komisija je dobila vlogo z raznimi podpismi, v kateri je bilo nagromadenih na kupe laži proti Slo-venem, češ da izvršujejo protipostavno agitacijo. Nedavno je angleški član te komisije zasliševal priče, ki so bile podpisane na vlogi. Na veliko začudenje Angleža pa so vse izjavile, da vloge niso podpisale in ko so se na zahtevo Angleža vse podpisale, so bili vsi podpisni res popolnoma drugačni od onih v vlogi. — Podpisi so bili torej potvorjeni. Vloga je bila napisana na pisalnem stroju v pisarni Fritza v Rožku. Anglež in Nemci so odšli z dolgim nosom in upamo, da bo plebiscitna komisija napravila konec takšnemu delovanju Fritzove pisarne s tem, da jo enostavno zapre. Slučaj pa jasno kaže, da Nemci ni nobena lopovščina preslaba v dosego namena.

Letoviščarji morajo oditi. »Slovenec« prinaša izvirno poročilo iz Celovca, da je plebiscitna komisija odredila, da se morajo vsi letoviščarji do 10. sept. odstraniti z Vrbskega jezera.

V Pilberku se nastani namesto umrlega odvetnika dr. Sušnika kot odvetnik dr. Juro Jan, doslej odvetnik v Trstu.

Mariborske novice.

Člani razmejivne komisije se raz-un jugoslovenskih delegatov niso udeležili sokolske slavnosti. Japonec se je odpeljal v Zagreb, Nemec in Italijar v Gradec, Anglež v Celovec. Pa je tudi brez njih šlo.

Belo zastavo z napisom: Commission de delimitation de la Frontiere vporablja na voznjak razmejivna komisija, Jugoslovenci in Avstrijci še povrh svoje državne barve.

Napad na zdravnika. Dne 29. avg. je ptujskega zdravnika dr. Jenka na povratku s Tezna na Tržaški cesti pred neko gostilno napadel častniški namestnik Šinko in ga udaril s sabljo čez prsi.

Razmejivna komisija se je podala včeraj 1. tm. na Muto, od tam k Sv. Urbanu, odkoder bo pregledala obmejno ozemlje tega odseka in kotlino med bistriškim potokom in Krumpahom do točke nad Sv. Lovrencom. Zasliševala bo tudi obmejne interese glede njihovih gospodarskih teženj, ki so v zvezi z definitivno določitvijo mej.

V sredo 8. septembra vsi v Celje!

Še vas zremo in gledamo v duhu, vas vrle in čile mladeniče in može, ki ste nas pred 30 leti klicali in dramili iz spanja na delo, na gibanje, napredovanje in na težavno borbo za ogroženo domovino. Vi ste nam vskresili spasonosno misel o sokolstvu ter vi, navdušeni junaki ste nam ustanovili naše društvo »Sokol«. In takrat je začelo v Celju novo delovanje in tekovanje v narodnem delovanju, ki nas je vodilo od vsega do vsega. Ali borba ni bila lahka. — Še vsi vemo, kako šilen sovražnik nam je stal nasproti! Vendar se ga sokolska misel ni plašila! Odločno smo delali javno, a še bolj tajno. Neprestano smo rovarili proti nečloveškim svojim tiranom in konečno nam je delo uspelo. Naša ideja je zmagala in danes smo svobodni v svobodni, novi domovini!

To tridesetletno dobo hrepenenja, dela in napora, združenega z opasnostjo

in raznimi težavami, a tudi s trdnim zupanjem v konečno zmago, hočemo letos, 8. septembra primerno proslaviti. Na slavnost povabimo še vse živeče ustanovitelje celjskega »Sokola«, a k slavnosti vabimo tudi vse zveste, jugoslovenske Celjane vseh slojev in vsakega stamu, posebno pa še tebe, mili slovenski narod, ki bivaš v selih in vaseh, tako lepo nasejanih po naši krasni celjski okolici. Pridite čvrsti kmečki fantje, ve, draga dekleta, ponosni možje in žene, da sprevodite in spoznate na lastne oči, kakšen je »Sokol«, kaj dela, po čem stremi in hrepeni. Naš »Sokol« je skozinski demokrat, je vsakemu bratu brat, zato bo vsakemu, ki pride, presrečno stiskal roko, najsi bo kmet, delavec ali gospod, Z njim se bo drage volje razgovarjal o naših velikih delih, ki nas čakajo v prid naroda in naše nove, mile domovine. Pridite dragi bratje in sestre, da si v prijazni družbi poživimo duha in srce za težavno borbo v blagor vseh nas in naše lepe in velike Jugoslavije!

Program objavimo v prihodnjih številkah »Nove Dobe«.

Sokol.

Celjske novice.

Minister dr. V. Kukovec se je v podeljek zvečer v spremstvu svojih tovarišev min. dr. Rafajloviča, dr. Ribarja in drugih vračal skozi Celje v Beograd.

Osebnost vest. Za primarija na kirur-gičnem oddelku celjske javne bolnice je imenovan Slovenec dr. Steinfelner, ki nastopi službo te dni. Dozdej je bil names-čen na javni bolnici v Radgoni. Pozdravljamo rojaka v naši sredini!

Sanatorij v Celju. Govori se, da nameravata dr. Jesenko in dr. Negri ustanoviti v Celju sanatorij.

Olepševalno društvo v Celju priredi, kakor že objavljeno, v soboto, dne 4. tm. cvetlični dan. Apeliramo na prebivalstvo mesta in okolice, da izkaže društvu svojo naklonjenost s tem, da pridno posega po cvetkah in društvu z denarnimi prispevki gmotno podpre. — Veselica, katero je to društvo nameravalo dne 5. tm. prirediti v mestnem vrtu, se z ozirom na druge prireditve ne more vršiti, vrše se pa že sedaj priprave za veselico, katere se bodo priredila dne 3. oktobra tl. v hotelu Union.

Novi del pokopališča na Čretu je bil včeraj 1. tm. ob 9. uri slovesno blagoslovljen.

»Slov. trgovsko društvo v Celju« naznanja, da se vrše redni tedenski sestanki ta mesec vsak četrtek v gostilni Radej na Bregu. Člani se ozozarjajo, naj se sestankov redno in polnoštevilno udeležujejo.

Vse vojne invalide in vdove vabim na ustanovni občni zbor »Sloga«, društva vojni invalidov za okraj Celje v Celju, dne 5. sept. (nedeljo) ob 8. uri dop. v hotelu Union v Celju. Brezplačne žel. vozne listke dobe samo člani »Sloga«, zato je v interesu vsakega, da pristopi k »Slogi« ter jo podpira. Isto velja za vdove. Na svidenje v nedeljo! — Koštomaj.

Resen opomin vsem!

Koliko otrok se izgubi že med šolsko dobo, ker se za nie starši dosti ne brigajo, in še več pa jih podivja po šolskem času t. j. otrokovem 14. letu. Znano je, kako silno je izpridila svetovna vojna našo mladino zlasti po mestih ter njih okolici in to zlasti vsled tega, ker je mnogo otrok izgubilo svoje roditelje, dobilo pa ni primernih varuhov; mnogo staršev je vojna tudi tako otopela, da se za vzgojo in potrebno varstvo svojih otrok prav malo ali celo nič ne zmenijo. In taki izgubljeni revčki tavaajo od hiše do hiše ter prosijo hrane in obleke; ker jih pa ljudje najraje odpravijo iz hiše s kakim milodarom v denarju, se porabi ta malokdaj za kruh, največ le za cigarete in kino. O, le pridite pogledat, če je kdaj kino brez razcapanih otrok, ki nadlegujejo mimosidnoče za denar, za vašim hrbtom pa se vamo rogajo, preklinjajo in kvantajo, ako-ravno so še skoraj mokri za ušesi. Ali ne spadajo taki otroci z mrakom v postelji? Dobiš jih pa na cesti še okoli 11. ure ponoči. In tukaj ter na podobnih krajih je prilika, da vsak izmed mimosidnočih, kateri te podivjane otroke pozna, stori človekoljubno dolžnost s tem, da javi pisмено imena teh izgubljenih ovčic (tudi staršev oziroma varuha) **Državni krajevni zaščiti dece in mladine v Celju**, ali se pa osebno zgloši pri vodstvu deške osnovne

šole celjske. Omenjena drž. zaščita se bo potrudila v najkrajšem času vse ukreniti, da se spravi izgubljeno ovco zopet na pravo pot ter se otroku poskrbi primer-no nadzorstvo in tudi podpora, ako je je potreben. Od 6. do 14. leta naj bi hodili vsi otroci redno v šolo in bili doma pod primernim nadzorstvom.

In ko pa taka osirotela ter pokvarjena mladina šoli odraste, bo Državna krajevna zaščita dece in mladine v Celju rada priskočila takim sirotam na pomoč, jih spravila v uk in kakemu obrtniku in poravnala tudi izdatke, ki pri sklenitvi takih učnih pogodb nastanejo; saj dobi-va omenjena zaščita dece in mladine kot **državni urad** redne mesečne zneske kot podporo otrokom in tudi odraslejši mladini; in nekaj pa smemo tudi upati, da nam še naklonijo dobrosrčni meščani in okoličani Celja. Naj bi se gospodje mojstri, ki rabijo učencev-vajencev, z zaupanjem obrnili do Drž. kraj. zaščite dece in mladine v Celju, katere jim bo dala eno izmed zgubljenih ovčic v uk in vzgojo ter zraven poravnala tudi vse obveznosti. Ne bodite pa, gospodje mojstri, proti takim sirotam, ki se vam ponujajo za vajence in vajenke, prezirljivi ter nezaupljivi, kajti izkušnja nas uči, da so se veliki talenti razvili dostikrat iz največjih revežev, ako se jih je spravilo še ob pravem času na pot dela in poštenosti; pre-mnogo takih dokazov nam nudi zlasti Amerika. Sam sem poznal pred 22imi leti v Gradcu občespoštovanega vpokojenega generala G., kateri je imel v svoji »Standesliste« kot mladostno označbo »Aufgegriffener Vagabund«. In generala ni bilo sram pripovedovati, kako je prišel kot 14 letni cestni postopač brez staršev in sam sebi prepuščen v sirotišnico na Dunaju, kjer je začel še le obiskovati ljudsko šolo.

Skrbimo toraj vsi, da se pride izgubljena in pokvarjena mladina na pravo pot in v varno zavetje, dokler ne pride do kruha in postane vreden član poštene človeške družbe.

I. B.

Sokolstvo.

Naloge sokolstva in politika.

Resolucije, sprejete na skupščini Jugoslovenskega Sokolskega Saveza dne 30. avg. v Mariboru.

Sokolstvo hoče ves narod dvigniti telesno in нравno. Telesno ga hoče dvigniti, da bo zdrav, krepak in harmoničen in da bo kos dolžnostim in žrtvam, ki jih predpisuje нравni program sokolstva: Ves narod hočemo vzgojiti v ljubezni in požrtvovalnosti do domovine, vse posameznike pa usposobiti v vztrajne delavce, ki imajo zmisel za disciplino in organizirano vzajemno delo, vcepiti jim hočemo duha demokratizma in socialne pravičnosti, нравna načela pa dosledno provesti v zasebnem in javnem življenju, da vsakdo stopi na branik zatiranih. Vzgojiti hočemo narod v duhu svobode, odstraniti zapreke duševnega poleta, da iz-gine iz naše krvi duh podložnosti in nesamoslojnosti, a na njegovo mesto stopi lastno prepričanje, samostojna odločitev in smisel za vse, kar je dobro in lepo.

Ze ta široki okvir sokolskega programa kaže, da je Sokol eminentno **napredna kulturna organizacija**, namenjena vsemu narodu brez razlike ver, plemen in stanov. 60 let častnega dela sokolstva dokazuje iskrenost tega programa. Vzgojna naloga Sokola v narodu gre od generacije do generacije, je torej večna. Ze iz tega sledi, da ne more podlegati spremenljivim političnim grupacijam in služiti kakim političnim strankam ali stanu. Vsaka strankarska politika mora ven iz sokolskih organizacij, če se noče sokolstvo razbiti po trenutnih strankarskih razpoloženjih. Dostojanstva sokolstva ne sme ne ena stranka ali oseba izkoriščati za sebe. Društva ne smejo dati izjav v strankarskem boju. V društvu mora biti zajamčeno vsakemu članu, da se izven njega more po prepričanju javno udeleževati bodisi pri političnih, stanovskih ali razrednih organizacijah.

Posledica teh načel pa je in potreba duševne skladnosti v društvih veleva, da Sokoli ne morejo biti obenem člani telovadnih organizacij, ki so v službi ene politične stranke ali razreda (za naše razmere torej orlovske ali razredno socialistične organizacije). Razredne, politično strankarske ali verske telovadne organizacije povdarjajo enostransko svo-

jo plat in se opirajo samo na majhen odlomek iz celotnega vsenarodnega stremjenja. Skupno pravno in telesno vzgajanje ljudi v Sokolu — ne oziraje se na to, kateremu razredu, veri ali stranki pripadajo — omiljuje sovraštvo razrednega in kulturnega boja ter duševno pripravlja harmoničnejši družabni red. Pazredno, verske ali strankarske telovadne organizacije pa — v naprej odbijajoč vsakega, ki ne pripada njihovemu stanu, verskemu ali strankarskemu prepričanju — bude le še hujše sovraštvo, cepijo ljudstvo brez notranje potrebe in razdirajo iz nujnosti skupnega življenja in dela izvirajočo solidarnost (čut skupnosti). V širokem okviru sokolskega programa je prostora za vzporedno delo vseh, ki vsprejemajo njegov pravni program.

S tem pa ni rečeno, da se sme Sokol ogibati politike. Nasprotno: Sokolstvo hoče indirektno vplivati na vse javno življenje in usposablja ljudi za javno delo. Izobraževalni odsek Sokola bo skrbel za to, da si pridobi vsak Sokol temeljne pojme o državi, o njenem ustroju in o pravicah in dolžnostih državljanov. Tam se bo o politiki razpravljalo teoretično. Urejevanje javnih razmer v državi in samoupravi, tekmovalstvo stanov in razredov, zakonodaja vseh vrst, ureditev vzgoje mladine — vse to je tako važno, da zahteva dela vseh. Kakor ni Sokol, ki ne sodeluje pri društvenem delu, tako tudi Sokol, ki misli, da so socialne dolžnosti završene, ko zapuša društvene prostore, Sokol, za javno delo brezbržen, brez jasnega političnega prepričanja, malomaren za boje naroda, stanu ter kulturnih smeri — ni pravi Sokol. Vsakdo mora izvršiti državljanske dolžnosti in pravice, delati v javnosti, v naprednih, kulturnih in političnih organizacijah, pokazati barvo in jo pogumno širiti — vse to je dolžnost Sokola izven društvenega življenja.

Pri tem pa splošni program sokolstva, ki nima prenehati pri durih telovadnice, temveč prešiniti vse naše zasebno in javno življenje, daje političnemu delu Sokola gotove smeri, ki jih ne sme nikdar izpustiti iz vidika.

1.) Sokolstvo se bori za edinstveno narodno državo. Dela za čim popolnejše duševno ujedinjenje naroda, da se bo zavedal vsak Srb, Hrvat in Slovenec, da je član enega naroda. Kjer se širi separatizem, tam ni prostora za Sokola.

2.) Klerikalizem in Sokolstvo se izključujeta. Kdor se prizna klerikalnemu svetovnemu naziranju, po kojem vera stopa v politiko, da se zagotovi gospodstvo mednarodne katoliške hierarhije nad državo in nad duševnim življenjem državljanov, kdor misli, da je na polju umstvenega raziskovanja dopustno le, kar dopušča ta hierarhija, ta ne more biti Sokol. Le kdor hoče brez predsodka iskati resnico, kdor je odločen, da spoštuje prepričanje vsakogar, odločen se boriti za svobodo vesti, biti naven in pošten ne iz strahu pred kaznimi in dokler to interes cerkvene organizacije dovolji, ampak iz prepričanja, ta je pozdravljen v naših vrstah. Versko prepričanje vsakogar nam je nedotakljivo: Ni Sokol, kdor ga žali ali pa oni, ki napada ali smeši javno udejstvovanje verskega čustvovanja. Omalovaževanje verstva, ki globoko vpliva na vse človeško čustvovanje, je sokolstvu tuje.

3.) Kakor pa sokolstvo predpisuje svojim članom, da se politično udeležijo.

3.) Kakor pa sokolstvo predpisuje svojim članom, da se politično udeležijo, tako jim vsled svojega npravnega stališča glede metode daje seboj gotove ozire. Kakor vam kliče: strankarsko politiko ven iz sokolskih društev, tako opominjamo: več sokolskega duha v politiko! Ne le v stvari, tudi v obliki. Nebrzdana, surova borba, nasilje, laž in druga nemoralna sredstva v politiki, osebnostno rovanje, pomanikanje stvarnosti, kritikastvo, ki nad vsem godrnja, dela pa nič — teh lastnosti Sokol, ki se politično pojavlja, ne sme pokazovati. Neomadeževanost, sposobnost, resnost, to zahtevamo od političnih delavcev. V strankarskem tekmovalstvu velja načelo: korist naroda gre nad koristjo stranke!

Preporod naroda pojde preko politike. Le-ta danes omalovažuje sokolstvo, ki ga država in javnost vse premalo podpira. Sokolstvo pa se zaveda svoje velike naloge tudi v politiki, ki ji hoče s svojim vzgojevalnim delom dati indirektnim potom podobno svojega vzvišenega narodnega in npravnega programa.

Jugoslovanski Sokolski Savez. Dne 30. avg. je imel Sokolski Savez v Mariboru svojo glavno skupščino. Prečitali so se med drugim brzojavke, s katerimi so pozdravili sokolski tabor min. preds. dr. Vesnič, minister za prosveto Pribevič, minister vojne in mornarice Jovanovič in general Rašič. Prisostvovala sta podpredsednik Nar. predstavništva dr. Ribar in min. dr. Kukovec. Iz tajniškega poročila posnamemo, da znaša premoženje Saveza danes 394.846 K. Pri volitvah so bili izvoljeni dr. Oražen, starosta, dr. Vlad. Ravnihar, dr. Car Lazar in dr. Gjurjo Paunkovič, podstaroste, dr. V. Murnik, načelnik, Vilko Kukec za Slovenijo, Švarcvald za Hrvatsko in Hofman za Srbijo, podpredsedniki. Sprejet je bil predlog, da se osnuje Češkoslovaško-jugoslovanski Savez. Z navdušenim odobravanjem je bil sprejet predlog, da se Savez imenuje odslej: **Jugoslovanski Sokolski Savez.** Sprejeta se je tudi resolucija, katero prinašamo na drugem mestu in ki označuje stališče Sokolstva napram Orlom, politiki itd.

DNEVNE NOVICE.

25%-na draginjska doklada uradništva se glasom odredbe finančnega ministra izplača za september kakor v avgustu brez vsake spremembe.

Slovenska Šolska Matica je na izrednem občnem zboru 27. avg. v Mariboru izvolila predsednikom prof. dr. Ljud. Pivka, podpredsednikom okr. šol. nadzornika Ljud. Černeja.

Kazen za narodne izdajice. Ivici Franku, Vladimirju Sachsa in Einaru Gagliardiju, ki so v tuji službi in delajo tam proti naši državi, je akademski senat zagrebškega vsenčičišča sklenil odvzeti naslov doktorja.

Družba sv. Cirila in Metoda ne bode za letošnjo veliko skupščino pošiljala glasovnic in zglasnic, ker je pošta tako draga in bi se po nepotrebnem napravilo s tem kakih 500—700 K. Vsi p. t. podružnični zastopniki in pokrovitelji ter člani društvenega vodstva se vljudo vabijo, da se zglase za potrebne listine (glasovnice in zglasnice) pred zborovanjem v družbeni pisarni. Ta bode poslovala 19. septembra od 8. ure zjutraj, na predvečer zborovanja pa do 8. ure zvečer. Če pa kdo želi preje zglasnice in glasovnice, se dobe te vsaki dan v družbeni pisarni. Ako bi kdo zastopal pokroviteljske druge osebe ali društva, naj prinese seboj pooblastilo dotične osebe ali društva.

Spomenik o. Stanislavu Škrabcu, znanemu odličnemu jezikoslovnemu znanstveniku, odkrijejo 12. sept. v Hrvači pri Ribnici na Dolenskem.

Sestanek naprednega dijaštva se je vršil ob priliki sokolskega zleta dne 30. avg. v Mariboru. Udeležile so se ga po delegatih akademske in pa srednješolske napredne dijaške organizacije. Storili so se sklepi glede akcije za sokolstvo med dijaštvom. Sestanek sta posetila in pozdravila min. dr. Kukovec in poverjenik dr. Žerjav.

Železnica Maribor—Murska Sobota. Sestanek interesentov za to železnico se vrši pri Sv. Lenartu v Slov. gor. dne 26. sept. in ne, kakor je bilo pomotoma javljeno, 9. sept.

Kotoriba se imenuje odslej dozda na postaja Kotoriba — Dolnja Dubrava.

Češkoslovaški predsednik dr. Masaryk je imenovan častnim doktorjem modroslovne fakultete zagrebškega vseučilišča.

Jugoslovansko učitelstvo v zasednem ozemlju, združeno v »Zvezi jugoslovanskih učiteljskih društev«, je soglasno sklenilo, da pristopi Zveza k socialnodemokratski »Delovni zbornici«. Sedaj pa poroča »Laboratore«, socialistično glasilo, da Zveza ni bila sprejeta v zbornico, ker je nacionalistična organizacija.

Vrne ladjice. Avstrija nam je z ozirom na določbe mirovne pogodbe vrnila ladjice, ki jih je Srbiji zaplenila začetkom vojne in sicer ladjice »Drina«, »Ibar«, »Mačva«, »Neretva« in »Krajina«. Te dni so ladje prispele v Beograd.

Dopisi.

Požarna bramba v Levcu je priredila 22. avg. 1920 veselico, h kateri je prihitelo obilo ljudstva. Tudi celjska požarna bramba se je udeležila te prireditve. Zahvaljujemo se vsem udeležencem. Sosednim požarnim brambam, ki so nas sa-

mo od daleč gledale, bomo pa ob priliki njih poset vrnili. — Odbor. (k)

Iz Vitanja. V našem trgu, ki je slovel za časa Avstrije kot eden najbolj zagriženih nemškutarskih gnezd na Spod. Štajerskem, vodi posle izza prevrata sem, torej še dandanes nemški oziroma nemškutarski tržki odbor, kateremu je poverjeno med drugim tudi nadzorstvo in gospodarstvo nad takozvano »Jevševo loko« tik Vitanja, kateri gozdni in pašni kompleks je leta 1818 volil tedajni lastnik vitanjske graščine vitez Lenzenhord tržanom v splošno brezplačno porabo za vedno. Ta gozdni in pašni kompleks je precej obširen ter donša trgu lepe dohodke. Saj je tekom letošnjega leta prodal imenovani gospodarski odbor, ki sestoji iz najhujših zagrizencev in nemških nacionalcev, iz omenjene loke za blizu 100.000 kron lesa; a tudi v prejšnjih letih, osobito med vojno, je prodal omenjeni odbor večje množine lesa za lep denar iz omenjenega kompleksa. Ni nam sicer znano, ali in kako se nadzoruje gospodarstvo tega odbora, čudno se pa vsakomur zdi, da se do danes, ko bo že vendar kmalu minulo dve leti od prevrata semkaj, nobena oblast ne gane, da bi napravila red in odvzela imenovaniki te tolikanj važne gospodarske posle iz rok. Vprašamo okrajno glavarstvo v Konjicah, ali res nima moči, da bi se to predručilo, apelujemo pa obenem na deželno vlado v Ljubljani, naj ona vsaj stori svojo dolžnost in ukrene, da že neha enkrat gospodstvo tržkega odbora, v katerem sedijo najhujši nacionalci, ki črtijo vse, kar le misli in čuti le količak slovensko. V tržkem gospodarskem odboru se šopirijo: usujar in lesni trgovec Hofbauer, trgovec Strasser, okrožni zdravnik dr. Kokoschinneg, klepar Schuster, gostilničar Pirch in kot denuncijant poznati krojač Findenigg — samo ljudje strogo nemško-nacionalnega mišljenja, ki imajo še do danes v trgu vso moč v rokah.

Žetale. Tu je bil te dni ponoči okraden posestnik Jože Jus. Odnešana mu je bila obleka in še drugo. Orožniki so cenili škodo na 13.000 K. O tatovih ni sledu. — Tudi Matevžu Fišerju na Prevolih so odnesli tatovi vso obleko, da ne more nikamor. Vse ujme nas tlačijo, povrh pa še tatovi, in še v tej neznosni draginji. Pred nekaj časom je bil v Kočicah okraden Matija Plajnshek. Nek Hrvat je tam prenočil; ko je zgodaj zjutraj odšel, je izginilo ž njim tudi troje parov novega obuvala. Tatov nam torej ne manjka, zato so nam pa naložili pasji davek in — pasji zapor, da imajo tatje lažje delo.

Žetale. Tu smo imeli 29. tm. shod Samostojne kmetijske stranke. Udeležilo se ga je nad 1500 naših kmetov in kmečkih delavcev. Govoril je o naših težnjah g. Jože Drogenik, množica mu je z velikim zanimanjem sledila. Medklace je delal vodja tukajšnjih socialnih demokratov Šanda, ssveda sebi v sramoto.

Ormož. Za okrožnega zdravnika je imenovan ordinarij bolnice dr. Anton Hrovat.

Kapljia. Šulferajnske vžigalice še prodaja na Kapljii, ob skrajno severni državni meji, trgovec Hermann, ki se tudi baha s svojim nemško-avstrijskim državljanstvom, ne pomisli pa, da je slovenski kruh. Proč s takimi ljudmi!

TRGOVINA, OBRT IN NARODNO GOSPODARSTVO.

H M E L J.

Zatec, 28. avg. 1920. Mirno kupovanje na deželi po 2800—3000 č kron za 50 kg (t. j. 10600—11400 j. K za 100 kg).

Nürnberg: Na trgu dnevnih prodanih do 300 bal; kupčija mirnejša po 2300—2800 mark za 50 kg (t. j. 10.000—13000 j. K za 100 kg). — **Zaveza hmeli. društev.**

Nakup žrebcev. Kupi se 5—6 prvovrstnih eno- in dvoletnih toplotkvnih žrebcev, ki imajo popolnoma dokazan rod po materi in po očetu. — Ponudbe sprejema državna žrebčarna na Selu pri Ljubljani.

Za aktivnost naše zunanje trgovine. Iz Beograda poročajo 28. avg.: Pred dvema dnevyoma se je sestala v borzi enketa, ki jo je sklical finančni minister. Razpravljalo se je o devizni centrali. Enketa je zahtevala, da se devizna centrala ukine, a dinar da se smatra za zdravo valuto. Predsednik beograjske borze je reasumiral zaključke o tujih valutah v naslednjih točkah: 1. Da se dvig-

ne naša valuta, je treba, da se osvobodimo in favorizira izvoz vseh predmetov, razen onih, ki so neobhodno potrebni za obnovo zemlje in za zagotovitev prehrane prebivalstva države. 2. Izvažaj se za našo in ne za tuje valute. Samo majhen del tuje valute naj izroče izvoznikarji finančnemu ministru za državne potrebe. 3. Devizna centrala naj se takoj ukine. 4. Revidirati se mora uvozna carina. Treba je, da se zmanjša za nekatere predmete. 5. Treba je omejiti uvoz luksuznega blaga tako, da bo postala naša zunanja trgovina aktivna.

Zadružna banka v Ljubljani. Pod tem imenom se je ustanovila v Ljubljani socialistična banka z delniško glavnico 5 milijonov kron.

Državni valutni kurz. Ker je kurz inostranskega denarja zopet poskočil, je odredil finančni minister nov državni kurz. Vsled tega se pri državni blagajni zamenja 100 francoskih frankov za 150 dinarjev, istotako belgijski franki, italijanske lire za 105 dinarjev, dolarji po 20, angleški funti po 80, švicarski franki po 308 in češkoslovaške krone po 40 dinarjev.

Monopolski zakon velja za vso državo. Upravni odbor državnih monopolov je sklenil, da se monopolski zakon, ki je bil doslej v veljavi samo za Srbijo, razširi tudi na ostale kraje naše kraljevine. Finančne delegacije, ki so doslej zbirale monopolske dohodke izven mej Srbije, zamenijo se z delegacijami uprave državnih monopolov.

Slovenska trgovska banka se ustanovi te dni s češkoslovaškim kapitalom na Dunaju.

Devizno centralo namerava ukiniti finančni minister. Valute za izvoz se bodo v bodoče polagale pri večjih bankah. Tudi se poenostavi postopanje pri dovoljenjih za izvoz.

100 milijonov dinarjev za nakup tobaka iz letošnje kampanje je dovolilo finančno ministrstvo upravi državnih monopolov.

Izvozna carina za stavbni material. Zadnji čas se je vse stavbno gradivo v splošnem podražilo, kar je v vsej državi silno otežkočilo gradbo novih in popravilo starih in porušjenih zgradb. Eden glavnih vzrokov te draginje je bil v tem, da so vse naše velike žage v Bosni in Hercegovini izvažale ogromne količine stavb. materiala v prvi vrsti v Italijo, pa tudi v druge države. Da bi se zavarovala domača potreba stavbnega materiala, predvideva finančni zakon za 1920-1921 pooblastilo za ministrstvo prehrane in obnovo zemlje, da se mora za vsak izvoz stavbnega materiala plačati carina in natura, to je s stavbnim materialom. Ves material, ki se bo na ta način dobil, se odstopi brezplačno ministrstvu za obnovo. Ko bo finančni zakon stopil v veljavo, bo ministrstvo za obnovo odredilo, da se bo ta naredba takoj začela izvajati. Ves material, ki se bo na ta način dobil, bo ministrstvo za obnovo odstopilo javnim institucijam in stavbnim organizacijam.

Tržne cene žita v Beogradu 31. avg.: pšenica 750, ječmen 350—400, oves 220, moka št. 0 11.50, št. 2 10.50, št. 6 9 K.

Borza.

Curlh. 31. avgusta. Berlin 12.35, New-york 610, London 21.65, Pariz 42, Milan 28. 17 in pol, Praga 10.15, Beograd 21.50, Zagreb 5.40, Budimpešta 2.50, Dunaj 2.80, avstrijske žigosane krone 2.60.

Dunaj. 31. avgusta. Zagreb 217—237, Budimpešta 100—110, Praga 416—442, Varšava 96—107, češkoslovaške krone 414—440, dinarji 910—960.

Zagreb. 31. avg. Devize, Berlin 228—232, Italija 550—554, London 365, New York 112—113, Pariz 780—790, Praga 185—190, Švica 1700—0, Dunaj 45—45.50, Valute: Dolarji 108—110, avstrijske krone 43—44, carski rublji 134—135, 20 kron v zlatu 0, francoski franki 780—0, napoleonidori 390—410, nemške marke 218—222, romunski leji 245—250, italijanske lire 0, bolgarski levi 0, tur. lire 0, angleški funti 375—385, češkoslovaške krone 180—190.

Zadnja poročila.

Razmejitvena komisija bila vabljenana sokolsko slavnost.

Maribor, 1. sept. Z ozirom na vesti listov glede vabljenja posameznih članov razmejitvene komisije na sokolsko slavnost se negotavlja: Zastopstvo mariborskega Sokola je bilo v soboto zvečer pri predsedniku komisije, angleškem polkovniku Crawellu ter je oficijalno povabilo na slavnost celokupno komisijo.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju

Dejniška glavnica 50.000.000 kron.

CENTRALA V LJUBLJANI

Rezervni fondi nad 45.000.000 kron.

Podružnice

v Splitu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Mariboru, Borovljah in Pljuju.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

296 -20

Registrov. kreditna in stavbena zadruga z om. zav.
Prežernova ul. 15

"LASTNI DOM"

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po štiri od sto (4%)
401 156-50Edina slovenska specijalna trgovina z barvami in laki.
Agentura in komisijsko podjetje.

IV. Ferlež Celje

447 156-49

Narodni dom

Trgovina z lesom in drvni na drobno in debelo.
Kupuje jamski in ostali les po najvišjih dnevnih cenah.

Prosveta.

Pododbor Udruženja gledaliških igralcev SHS v Ljubljani bo izdajal začenši s 1. okt. 1920, gledališko revijo »Maska«, ki bo izhajala 2krat na mesec. Prinašala bo strokovne članke iz gledališke umetnosti, novosti in kritike iz dramatične literature, satire iz gledališkega življenja, karikature, slike gledaliških umetnikov, inscenacij itd. Naročnina znaša za člane Udruženja gledaliških igralcev SHS: celoletno K 120.—, polletno K 70.—, četrtletno K 35.—. Za nečlane: celoletno K 140.—, polletno K 75.—, četrtletno K 40.—. Posamezna številka K 8.—. Naročnina naj se pošilja upravi »Maske«, Dramsko gledališče, Ljubljana, poštni predal 156.

Proda se

fina na pol pokrita enovprežna kočija. Ogleda se lahko pri g. Ornik, Miklošičeva ul. 2. 1184 3-1

Kdor najde **Janezov klobuk** (bil je še čisto nov), in ga prinese v tiskarno, dobi nagrado,

Zgubila

1160 2-1

se je, oziroma bila odpeljana v nedeljo popoldan 6 mesev stara psica (volčje pasme), ki sliši na ime **Lora**. Kdor bi o njej kaj vedel, naj sporoči proti nagradi v Gaberje št. 91 (Rodé).Med univ.
dr. Boleslav Barthordinira vsak dan 11-12 in od 3-4 za ženske in spolne bolezni v Celju, **Milistan**. — Zdravljenje z neosalvarsanom in z gonovaccino. 167 10-1

Proda se

se nov moški gumimantel, 1 par novih moških čevljev št. 42. 1 par novih damskih čevljev št. 37. Naslov Glavni trg št. 17 (trgovina G. L.). 1180 1

Stanovanje

obstoječe iz 3 velikih sob se zamenja radi družinske spremembe za stanovanje z 2 sobami v Celju. Ponudbe pod »Stanovanje« Celje poštno ležeče. 1182 3-1

Išče se

mehovano stanovanje 2-3 sobe z uporabo kuhinje. Naslov v upravnistvu »Nove Dobe«. 1177 2-1

Proda se **kompletna spalna soba** radi selitve. Vpraša se v Gosp. ul. 5 II. nadst. 1166 1

Gostilno v Narodnem domu v Celju

priporoča slavnemu občinstvu najtopleje in si bova prizadevala, da bo vsakdo dobro postrežen z najboljšim pristnim vinom, vedno svežim pivom in okusno prirejenimi gorkimi ali mrzlimi jedili. Na razpolago so vsi slov. časopisi, igralne karte, šah-igra in izvrstna kava. Za seje in zborovanja so lokali zelo pripravljeni. Se priporočata

1082 -10

Karol in Pepca Perc.

KINO GABERJE

Ne zamudite! Sreda 1. septembra
četrtak 2. septembra
petek 3. septembra
sobota 4. septembra

Kralj ostrig in princeza ostriška.

Groteskna veseloigra v 4 dejanjih.

1172 2-1 Igrata **Ossi Oswald** in **Liedtke**.

Groteskna komika in humor sta rdeča nit, ki prepletata to veseloigro od začetka do konca. Godi se na »dvoru« ameriškega milijarderja, kralja ostrig, mistra Quakerja, velikega finančnika in sužnja hčerke, princeze Ostriške, ki noče z ničemer zaostajati za kapricami drugih, takozvanih kraljev paste za čevlje, zobnih krtač itd., oziroma njihovih hčer. In kapric te princeze ni konca ne kraja.

Žalčani!

Gospod išče za takoj ali pozneje lepo opremljeno **sobo** (če mogoče s hrano). Cena postranska stvar. Ponudbe pod »Savinjčan« poštno ležeče. 1183 2-1

Proda se malo posestvo s 3 orali zemlje, hiša, vinograd in gozd. Naslov v upravnistvu. 1141 3-3

Iščem

službo za domačega tesarja in za vsa domača dela. Naslov: **Matija Veselak**, Levč št. 60. 1170 2-1

Časna izjava.

Podpisana izjavljam, da zapestnica ni bila moja last, ampak last gospodične Mici Maček in prekličem s tem vse obdolžitve napram njej. 1181 1

Mici Riegersperger.

Hiša

ob kolodvorski cesti v Slovenjgradcu, enonadstropna, prostorno zidana, 600 m² površja stavbe in njive, se prodaja. Ponudbe: **Lovro Vaupotič** v Slovenjgradcu. 1178 1

Na prodaj

je pisalni stroj »Erika«, mala blagajna, ledena shramba, kompl. stroj za lesno olje z avtomatom za pakovanje pri 2-2 **Breznik**, Dolgopolje 3. 1164

Proda

se približno 30 m³ **bukovega rezanega lesa** različne debelosti, ki je zložen v Celju. Kje, pove upravnistvo. 1175

Hišo

tik cerkve ležečo, **proda** »Posojilnica v Pišecah«. Ponudbe naravnost. 1179 1

Ivan Strelec

tapetnik v Celju, Samostanska ul. 2. Prevzame vsa tapetarska dela, kakor napravo žimnic, tapetniških mobilij itd. Popravlja izvršuje točno in ceno. Točas v zalogi morska 502 trava, afrik in žima za modroce. 50-19

Išče se v najem prostor za sodavičarsko delavnico

event. s hlevom (štalo), tudi lahko s stanovanjem ozir. se kupi. Lastnik delavnice je tudi lahko družabnik. Ponudbe na upravnistvo Nove Dobe. 1091 10-9

Postranski zaslužek.

Išče se strojepisec, ki bi trikrat v tednu (po potrebi tudi večkrat!) bodisi od 2-3 ali od 6-7 ure pop. pomagal proti primerni nagradi v neki pisarni v Celju. Ponudbe na uredništvo »Nove Dobe«.

Stole, žimnice, razno pohištvo in tapetariške izdelke ima v zalozbi: **Marija Baumgartner**

287 156-137 **Gospodova ulica 25.** Naročila se izvršujejo točno in solidno.

Pozor! 100-75 **Pozor!**

vinogradniki in vinotržci!

V zalogi se nahaja **železni lak** za sodne obroče po zelo ugodni ceni. Ako si jih želite pobavati, naročite pri trdkri

Ivan Ravnikar, Celje.

Naznanilo.

Sl. občinstvu naznanjam, da izdelujem vsakovrstne cementne izdelke. V zalogi imam cementne cevi različne velikosti, nagrobne spomenike in okvirje, brušene in sekane, korita, vence in tijeke za vodnjake, plošče za tiak dvojne vrste, cementne strešnike (falziggel) itd. Prevzamen vsakovrstna betonska dela za grobnice, trotoarje, ograje, manjše betonske stavbe in mostove ter vsa v stroko spadajoča dela.

Maks Lipičnik

izdelovatelj cementnih izdelkov
1140 **Čret pri Celju.** 5-4

Prva južnoštaj. vinarska zadruga

Celje, Cankarjeva cesta priporoča svoja najboljša domača stajerska pristna vina na **debelo** in v **butejkah**.

672 26-2

POSJOJILNICA V CELJU

USTANOV. LETA 1880 **NARODNI DOM** RES. FOND 500.000 K

SPREJEMA hranilne vloge in jih obrestuje od dne vloge do dne vzdiga **DAJE** posojila na vknjižbe in na menice. **OTVARJA** trgovske in obrtne kredite.

129 24-18

STANJE HRANILNIH VLOG
NAD **24.000.000 KRON**